

ІВАН ВОЛОДИМИРОВИЧ ШУМАДА (1919–2015)

13 серпня 2015 р. на 96-му році пішов із життя видатний вчений ортопед-травматолог, організатор охорони здоров'я, заслужений лікар України, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії в галузі науки і техніки України, доктор медичних наук, професор Іван Володимирович Шумада.

Народився Іван Володимирович у с. Кузьминчик Чемировецького району Кам'янець-Подільської (нині — Хмельницької) області в родині селян. У 1938 р. після закінчення в Гусятині середньої школи І.В. Шумада вступив до Вінницького медичного інституту, але почалася Велика Вітчизняна війна, і студент третього курсу добровольцем як військовий

фельдшер пішов на фронт. За мужність і хоробрість І.В. Шумада був нагороджений орденом Червоної Зірки. Після демобілізації в 1946 році І.В. Шумада продовжив медичну освіту з 4-го курсу в Київському медінституті ім. О.О. Богомольця, який закінчив у 1948 р. Досвід надання медичної допомоги пораненим під час бойових дій та бажання допомогти численним інвалідам після війни були поштовхом до вступу до клінічної ординатури Українського НДІ ортопедії та травматології, де І.В. Шумада набув значного досвіду з теорії і практики за фахом, оволодів методами консервативного та хірургічного лікування хворих на ортопедичні та травматологічні захворювання, визначився з напрямком наукових досліджень та захистив у 1956 р. кандидатську дисертацію на тему «Хірургічне лікування хворих на застарілі травматичні вивихи стегна».

У 1958 році І.В. Шумада призначається на посаду заступника міністра охорони здоров'я УРСР та членом колегії міністерства. У період до 1969 року перебування на названих керівних посадах І.В. Шумада проявив себе талановитим і принциповим організатором охорони здоров'я та медичної науки. У цей час за його ініціативи були відкриті медичні інститути в Луганську та Тернополі, медичні факультети — у Полтаві та при Запорізькому фармацевтичному інституті, який згодом реорганізовано в медичний інститут. Його активна діяльність була спрямована на підготовку медичних кадрів високої кваліфікації та розробку і реалізацію

заходів щодо підвищення якості медичної допомоги населенню.

Іван Володимирович успішно поєднує плідну організаційну роботу з науковою і педагогічною діяльністю, у 1965 р. отримує звання доцента, працює над докторською дисертацією, яку успішно захищає в 1970 р., а в 1972 р. йому присвоєно вчене звання професора.

У 1969 р. І.В. Шумаду призначено директором Київського НДІ ортопедії. На посаді директора інституту та головного спеціаліста — ортопеда-травматолога МОЗ України Іван Володимирович вирішує низку питань з оптимізації ліжкового фонду та системи послідовного лікування ортопедо-травматологічних хворих в Україні, організації в

м. Києві Республіканського медичного центру лікування хворих на остеомієліт і відкриття в Київському НДІ ортопедії відділення на 40 ліжок та в низці областей України спеціалізованих відділень цього профілю, а також створює в 1984 р. в інституті Республіканський науково-практичний і організаційно-методичний центр з надання спеціалізованої медичної допомоги хворим з ускладненою травмою хребта та за дорученням МОЗ України відкриває в 1988 р. Республіканське науково-учбово-практичне об'єднання «Травматологія — ортопедія» (НУПО), яке пізніше реорганізовано в асоціацію «Остеосинтез». За активною участю І.В. Шумади було збудовано новий клінічний корпус інституту, відкрито нові структурні підрозділи: лабораторії біохімії, імунології, бактеріології та антибіотиків, відділи мікрохірургії, кістково-гнійної хірургії, реанімації і анестезіології. Протягом 19 років Іван Володимирович очолював Республіканську проблемну комісію МОЗ УРСР «Травматологія та ортопедія».

Серед основних напрямів наукових досліджень І.В. Шумади — комплексні розробки та практичні рекомендації стосовно дорожньо-транспортного, сільськогосподарського та інших видів травматизму, удосконалення поліклінічної допомоги, диспансеризації, лікувально-профілактичної допомоги інвалідам Великої Вітчизняної війни, розробка нових методів профілактики та лікування ортопедо-травматологічних хворих. Як голова Республіканського наукового това-

риства ортопедів-травматологів І.В. Шумада докладав багато зусиль для організації й успішного проведення наукових з'їздів, конференцій і симпозіумів.

За участю та під керівництвом Івана Володимировича видано 12 монографій, посібник для студентів-медиків, опубліковано 285 наукових праць і 10 авторських свідоцтв, захищено 5 докторських і 27 кандидатських дисертацій.

І.В. Шумада з 1954 по 1958 рік працює на посаді інспектора та завідувачим сектором охорони здоров'я ЦК Компартії України. Після партійної роботи Іван Володимирович виконував широке коло громадських доручень як заступник голови вченої ради «Травматологія та ортопедія АМН СРСР», член медичної ради МОЗ УРСР, ради з впровадження досягнень науки в практику охорони здоров'я, проблемної комісії «Охорона здоров'я населення», Української республіканської комісії сприяння Радянському фонду миру та Ради науково-медичних товариств. У 1959 р. як делегат від України брав участь у роботі XIV сесії Генеральної Асамблеї ООН, де виступав з доповідями. У 1966 р. він очолював делегацію Міністерства охорони здоров'я СРСР з питань надання медичної допомоги населенню Алжирської НДР.

Держава високо відзначила ратні подвиги І.В. Шумади в роки Великої Вітчизняної війни та багаторічну бездоганну трудову діяльність у системі охорони

здоров'я, нагородивши його орденами Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ступеня, трьома орденами Трудового Червоного Прапора, орденами Дружби народів і Богдана Хмельницького та 18 медалями.

Життєвий шлях І.В. Шумади — приклад самовідданого служіння науці та людям. Світла пам'ять про Івана Володимировича назавжди збережеться в серцях усіх, хто його знав і мав нагоду спілкуватися з цією яскравою, доброю та чуйною людиною.

*Всеукраїнська асоціація ортопедів-травматологів
Колектив Державної установи «Інститут
травматології та ортопедії НАМН України»
Донецьке медичне товариство
Колектив Донецького НДІ травматології та
ортопедії, кафедра травматології, ортопедії і
ХЕС та кафедра офтальмології ФПО Донецького
національного медичного університету
ім. М. Горького
Колектив обласної клінічної травматологічної
лікарні
Редакційна колегія журналу «Вісник ортопедії,
травматології та протезування»
Редакційна колегія журналу «Ортопедия, трав-
матология и протезирование»
Редакційна колегія журналу «Травма» ■*